СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 187. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 12. серпня, 1929. VOL. XXXVII. No. 187. Jersey City, N. J., Monday, August 12, 1929. THREE CENTS.

ЮНІЙНИЙ РОБІТНИЧИЙ РУХ В АМЕРИЦІ СКРІПЛЮЄТЬСЯ

ЗА ОСТАННІЙ РІК ЗНАЧНО ЗБІЛЬШИЛОСЯ ЧИСЛО ЮНІЙНИХ РОБІТНИКІВ, ЩО ЗВЯЗАНІ З АМЕРИКАНСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ ПРАЦІ. 500,000 РОБІТНИКІВ ЗДОБУЛИ ПЯТИДЕННИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ.

АТЛАНТИК СИТІ, 10. серпня. — Із повідомлення екзекутивного комітету Американської Федерації Праці на річну конференцію Федерації, що відбудеться в жовтні в Торонто, видно, що скількість юнійного робітництва за минулий рік значно збільшилася. Юнізація праці поширилася значно в сталевій індустрії. З обширного звіту екзекутивного комітету видно, як робітничі юнії все більше зростають та скріплюють своє значіння.

За біжучий рік пів міліонови юнійних робітників пощастило виборити собі пятиденний тиждень праці. Боротьба за це чим далі тим більше має поширюватися.

ЗАБОРОНА ВЖИВАТИ ЗБРОЇ.

АГЕНТИ ПРОГИБІЦІЙНОГО УРЯДУ МОЖУТЬ ВЖИВАТИ ЗБРОЮ ЛИШЕ ДЛЯ САМООБОРОНИ, А НЕ ДЛЯ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ.

ВАШИНГТОН, 10. серпня. — Поки комісія, призначена на приказ президента Гувера, перегляне взагалі правила для „сухих агентів", комісар прогибіції Доран видав наказ, щоби прогибіційні агенти вживали свою зброю лише в конечних випадках самооборони. В жадному випадку, коли їх життя не загрожене, вони не сміють вживати своєї зброї.

Крім того наказано відібрати кріси від прогибіційних агентів, які не знаходяться в ізольованих місцях. Цим думають положити кінець тим мордам, які доконували прогибіційні агенти.

КАТАСТРОФА НА БІРЖІ.

СТРАТИ РІЖНИХ ШЕРОВЦІВ ЗА ОДИН ДЕНЬ ВИНОСЯТЬ СОТКИ МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

НЮ ЙОРК, 10. серпня. — Рішення Федерального Резервового Банку підвищити процент на позички під ріжні шери з 5 до 6, викликало вчора страшну катастрофу на тутешній біржі. Такого раптового катастрофального спаду спекулятивних цін на ріжних шерах не спостерігалося вже з 1911 року.

Лише властителі 10 головніщих шеровських компаній втратили за один день 600,000,000 долярів, продавши по зниженій ціні 5,022,360 шерів. Деякі шери впали за день на 15 пунктів.

ЗАСУДИЛИ БАНКИРІВ.

ДЕПОЗИТОРИ БАНКУ СТРАТИЛИ $5,000,000 ДОЛЯРІВ.

НЮ ЙОРК, 10. серпня. — Вчора мієсцевий суд засудив трох братів Кларків до вязниці на ріжні терміни, від одного до восьмох років. Їх обвинувачено за свідоме банкротство їх приватного банку, в якому 2,200 бідних депозиторів стратили 5,000,000 долярів своїх ощадностей.

ЗА ЮНІЗАЦІЮ ФІЛЬМОВИХ АКТОРІВ.

У ГОЛИВУДІ ТЯЖКО ПОБИЛИ ДВОХ АКТОРІВ СТРАЙКОЛОМІВ.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, 10. серпня. — Другий раз уже сталася бійка між страйкуючими фільмовими акторами та страйколомами. Вчора група страйкарів напала на акторів Годдара та Дека, які не піддержують страйку, а працюють, і тяжко побила їх. Годдара довелося відвезти до шпиталю, щоби там зробити йому операцію для вратування життя.

Поліція арештувала кількох напасників. Боротьба між юнією артистів „Еквіті" та фільмовими фабрикантами продовжується далі. Всі переговори між представниками обох сторін ще не дали позитивних насідків.

ЗАСТРІЛИЛИ СТРАЙКАРЯ.

НЮ ЙОРК, 10. серпня. — Вчора дійшло до кривавої сутички між страйкуючими робітниками цвинтаря Кальварія та страйколомами. Коли страйколоми наблизилися спеціяльними босами до цвинтаря, їх обкидали камінями страйкарі, що укривалися в кущах та поза гробами на цвинтарі.

13 полісменів, що охороняли страйколомів, їдучи разом зі страйколомами на поліційних автах, мотоциклях та босах, почали розганяти напасників. У той час зі сторони страйколомів почулося пять стрілів. Один з них убив формана-страйкаря Засадницького. Його застрілив страйколом Італієць Нунціято, який заявив, що він стріляв в повітря, не маючи наміру когось убити. Нунціята арештували і притягають до відповідальности за вбивство.

По наказу комішенера поліції, Вейлена, поліція розігнала пікети страйкарів, що були виставлені біля собору св. Патрика на 5 евені, до якого належить цвинтар.

ВИБУХ НА ПАРОПЛАВІ.

БЕЙОН, Н. Дж., 10. серпня. — На наливному пароплаві, що належить до Стандард Ойл Компані, який стояв тут, стався сильний вибух, котрий убив відразу двох моряків, а сімох тяжко покалічив. Инші члени залоги пароплава вратувалися тим, що стрибали з пароплава у воду. Причиною вибуху вважають іскру, що попала в збірник нафти на пароплаві.

ВИРЯТУВАВ ІЗ ОГНЮ.

БОФАЛО, 10. серпня. — 15 осіб врятували вчора ранком з одного будинку підчас великої пожежі. Рятували пожарники та прохожі. Коли вже думали, що всіх урятували й у будинку ніхто не лишився, виявилося, що там зісталася ще одна дівчина-каліка. Тоді, не довго роздумуючи, шофер таксівки, Томковський, кинувся в охоплений полумям будинок і з великим ризиком для свого життя виніс звідти 12-літню каліку, що лежала на третьому поверсі.

ЛІСНІ ПОЖАРИ.

Тисячі народу стараються погасити пожежу лісів у стейті Вашингтон, Орегон, Каліфорнія, Айдаго й Монтана. Тут огонь захопив 50,000 акрів лісів, вартістю міліонів долярів. Місто Спрінгдейл у стейті Вашингтон цілковито відтяте огнем від всього світа. Не зважаючи на всі зусилля, припинити пожежі не вдається. Це могби зробити лише сильний дощ.

БАНДИТИЗМ НА ЗНЕСІННІ.

На Юлію Старицьку і її знайомого напало на Старім Знесінні пятьох узброєних людей. Товариш Старицької під загрозою зброї віддав напасникам портфель із 20 зол. і документами. Вони гроші забрали, а портфель із документами кинули під ноги. Коли Старицька хотіла втікати, напасники стріляли за нею. Одна куля перейшла їй через хребетну кість. Старицьку відвезено до шпиталю.

КОНКОРДАТ ЮГОСЛАВІЇ З ВАТИКАНОМ.

Білгородське „Време" потверджує вістку, що небаром зачнуться переговори в справі конкордату між Ватиканом і Югославією. Часопис твердить, що Югославія заінтересована в цьому, щоби взаємини з Ватиканом як найскорше упорядкувати.

НОВІТНІЙ ДАВИД І ГОЛІЯТ.

В англійському містечку Оквіль сталася смішна історія. В тому містечку розтаборився мандрівний цирк і розліпив крикливі афіші, на яких фігурував великан-борець Тома Миллинс і рівночасно подавалося до відома, що властитель цирку кождому відважному, що потрафиби бодай мінуту вдержатися в боротьбі з тим великаном, заплатить фунт стерлінгів. На це оголошення того самого дня зголосився 19-літний, маленького росту юнак, який потрафив не тільки вдержатися мінуту в боротьбі з тим великаном, але на четвертій мінуті повалив великана на лопатки. Захопленню публики цим дивом не було кінця і молодий „Давид", побідник великана — „Голіята", дістав від властителя цирку замісць одного аж пять фунтів стерлінгів.

ОГРАБЛЕННЯ ТА РОЗБИТТЯ КАС І ПОЧТОВОГО ВОЗА.

Двох незнаних людей війшло стрихом до канцелярії громадського уряду в Золотниках (пов. Підгайці), тут стероризували вартівників і один з них розбив шафу, з якої забрав підручну касу. В касі було около 5,000 зол. Касу розбили яких 150 кроків далі та пішли в напрямі Брикулі (пов. Теребовля).

Незнані справники вломилися до касового льокалю окружного суду в Золочеві та забралися розбивати касу. Сполошені поліцаєм, втекли, не забравши нічого.

Невиїсліджені досі злодії напали в ночі на особовий поїзд, що їхав із Лодзі до Кутна, та забрали з почтового вагону всі грошеві листи на кількадесять тисяч золотих. Злодії дісталися до вагону підчас руху й оперували в ньому довший час.

СУДЯТЬ ТУКУ.

Посол до чехословацького сойму, Джуріґа, якого викинено зі словацької народної партії за його донос на професора Туку, виступив у суді з гострим обвинуваченням проти професора Туки за його прагнення до розбиття чехословацької держави. Він доказував, що Тука хотів організувати незалежну словацьку державу з власним парляментом і з власними дипльоматичними представниками. Тука відповідав, що це він накреслив був ще в 1921 році мінімум тих автономних прав, яких Словаччина має домагатися в чехословацькій державі. Професора Туку судять за зраду держави.

ВЛОМИ У ЛЬВОВІ.

Поліційна хроніка нотує у Львові що дня по кілька вломів. З уваги на виїзд Львовян на ферії, вломники мають тепер широке поле до ділання, бо порожних мешкань тепер аж надто богато. Неоднн Львовянин, вернувши по феріях до свого помешкання, знайде його менше або більше докладно провіреним і опорожненим злодіями.

ЩЕ РАЗ ЗАМІСЦЬ ДОЛЯРІВ ВИРІЗКИ З ГАЗЕТ.

Купець із Дрогобича Хаїм Герш Кратер приїхав до Львова до чехословацького консуляту по візу на виїзд до Марієнбаду. В брамі консуляту при вул. Третього Мая ч. 12 підійшов до Кратера якийсь незнаний чоловік і сказав, що вистарається для нього візу. Він запровадив Кратера до сільної камениці при якійсь вулиці та казав собі показати, чи має гроші на виїзд. Купець дав йому 106 долярів. Незнаний „посередник" вложив доляри в коверту та відійшов і казав Кратерові заждати хвилиночку. Кратер ждав довго, вкінці отворив коверту; але найшов там замісць долярів вирізки з газет.

40 ПОЛІЦІЯНТІВ ПОЇХАЛО ДО БЕРЕЗДІВЕЦЬ.

На фільварку фондації гр. Скарбка в Берездівцях біля Бібрки прийшло до непорозуміння на тлі підвишки заплати за польові роботи. Місцеве населення здержалося від праці в полі. Управа взяла до праці 11 побережників фондації з околичних сіл. Вони під охороною 22 поліцаїв мали працювати на полі. На тому тлі прийшло до конфлікту. Селяне казали побережникам не йти до праці. В сутичці було кількох покалічених камінням і побитих прикладами. Чотирох селян засмотрили лікарі. Повідомлене про це бобрецьке староство зажадало негайно помочи зі Львова, звідки виїхало автом до Берездовець 40 поліцаїв із поліційними агентами для переведення слідства на місці.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД НА ЦЕРКОВНІМ ПОДВІРІ.

З Минська повідомляють, що большевицький суд засудив на кару смерти 7 селян із села Журавиць, обвинувачених у підпалі урядового рільного господарства, протибольшевицькій агітації та в відмові заплатити податок. Присуд виконали на подвірі католицької церкви в Минську.

ПОНАД ПІВ МІЛІОНА ЗАПРОТЕСТОВАНИХ ВЕКСЛІВ!

У місяці травні ц. р. запротестовано в Польщі загалом 514,662 векслів на загальну суму 113,597,000 зол. Ці цифри означають дальший зріст вексевих протестів, бо в січні ц. р. запротестовано векслів на суму 66,787,000 зол., в лютім на суму 82,660,000 зол., в березні на суму 92,672,000 зол., а в квітні на суму 100,054,000 золотих.

ЗА ВБИВСТВО ДИТИНИ.

У Глинній Наварії арештовано Каролину Стахів, 21-літню селянську дівчину, за вбивство нешлюбної дитини. Убийниця оправдується стидом і страхом перед батьками, які булиб вигнали її з дому. Її замкнено у вязниці.

КАРА ЗА НЕДОЗВОЛЕНУ ОПЕРАЦІЮ.

Любачівську „фабрикантку ангеликів", Анну Бедронь, засудив трибунал окружного карного суду у Львові на 5 місяців тюрми за те, що вона „бабськими способами", уживаючи заржавілого дроту, вигнала плід Катерині Дубик. Перед трибуналом боронилася обвинувачена тим, що вона ніяких приладів не уживала, але знає дві молитви до Божої Матери, а саме до Ченстоховської та Почаївської, які на ріжні хороби помагають... Навіть як заслабла корова п. судді в Любачеві, то її теж покликано, бо колення і лічення ветеринаря не помогло корові, лише її молитва. Катерину Дубик засуджено на 3 місяці тюрми. Обом частину кари подаровано на основі амнестії, а частину завішено на 5 років.

ВІДШКОДУВАННЯ ЗА СЛІДЧУ ВЯЗНИЦЮ.

Фабрикант у Магдебурзі, Рудольф Гас, який довший час сидів у слідчій вязниці, бо його підозрівали, що він убив одного бухгалтера, вніс скаргу за відшкодування до пруського міністерства справедливости. Підчас процесу проти дійсного убийника, Шредера, суд признав Гасові право до відшкодування. Тепер після трох літ судової тяганини Гасові признано відшкодування у висоті 70,000 нім. марок. Ніхто собі відшкодування!

СМЕРТЬ ВИЗНАЧНОГО ЛІНГВІСТА.

У Венеції помер славний італійський лінгвіст Альфред Тромбетті. Він знав 88 мов. Він був сином простого робітника і як підріс, працював у стрижія. Маленьким хлопцем навчився французької мови від одного французького хлопця. Маючи сім літ, дістав до рук німецьку граматику і через чотири місяці вже міг читати твори Лесінга. В 14-тім році він уже читав без словників грецьких і римських клясиків, навчився від одного Перса, що продавав килими в Больоньї, перської мови, а в 17 році навчився старожидівської мови. Працювати над вивченням мов він міг лише ночами, бо в день мусів працювати у стрижія. Щасливий випадок звів його зі славним фільольогом Ляндоні, який дав йому матеріяльну допомогу. Тоді Тромбетті швидко скінчив університет і здобув собі катедру зпочатку семітських мов, а потім катедру фільольогії мови.

„ГРАФ ЦЕПЕЛІН" НЕСПОДІВАНО ШВИДКО ПРИЛЕТІВ ДО ЕВРОПИ

ЛІТАВ НАД ЛОНДОНОМ. ПЕРЕЛЕТ ЗРОБИВ ЗІ СКОРІСТЮ ПЕРЕСІЧНО 63 МИЛІ НА ГОДИНУ.

ЛОНДОН (Англія), 10. серпня. — Коли все буде гаразд, „Граф Цепелін" сьогодня в полудень прилетить до Фрідріхсгафена. Цим летом він установив рекорд небувалої скорости перелету між Америкою й Европою. Увесь час його подорожі погода була дуже гарна, так, що пасажири не мали жадних сильних переживань.

Підлітаючи до Англії, він трохи зменшив свою скорість, щоби облетіти над Лондоном у час сніданку. Цим Екенер хотів скласти перший раз візиту „Графа Цепеліна" Англії на знак приязни. Німеччина приємно вражена таким рекордним летом цепеліна і йому готують велику зустріч. Пересічно „Граф Цепелін" летів зі скорістю 63 милі на годину.

ЧИ ЗНАЙДУТЬ ВИХІД?

БРІЯН СТАРАЄТЬСЯ РАЗОМ З ИНШИМИ ДЕРЖАВАМИ ЗНАЙТИ ВИХІД З ТОГО СТАНУ ГААЗЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ, В ЯКУ ПОСТАВИВ ЇЇ УЛЬТИМАТ СНОВДЕНА.

ГАГА (Голяндія), 10. серпня. — Сновден своїм ультиматом унеможливив дальшу працю репараційної конвенції. Бріян старається її остаточний розрив відтягнути хоч до понеділка, сподіваючися тимчасом, при помочі приватних нарад, знайти вихід з тяжкого положення. По стороні Франції стоять всі держави, а тому Англія залишається цілковито ізольованою.

Між иншим учасники конференції обговорюють питання можливости продовження робіт конференції без участи Англії. Вони думають скласти свій спільний договір з Німеччиною, лишаючи Англії вести безпосередньо з Німеччиною свої окремі переговори.

Бріян заявив, що можуть бути розмови про якісь певні уступки Англії, але в жаднім випадку не можна цілковито задоволити ультимат Сновдена. Коли Сновден не бажає розбиття конференції, то він мусить відтягнути свій ультимат і погодитись на ревізію пляну Юнга, до чого тепер уже схиляється Франція. Сновден стоїть на своєму й грозить, що коли до понеділка він не буде мати задовольняючої відповіді на свій ультимат, він лишить конференцію й виїде до Англії.

МЕК ДОНАЛД ПРИЇДЕ ДО ГАГИ.

ЛОНДОН (Англія), 10. серпня. — Премієр Мек Доналд, котрий тепер перебуває на вакаціях у Шкоції, замовив на 10 годину сьогодня ранком літак. Думають, що він на ньому полетить до Гаги, щоби особисто взяти участь у полагодженні кризи конференції.

ЯПОНІЯ СПОКІЙНА.

В ЯПОНІЇ НЕ ДУМАЮТЬ, ЩО ПРИЙДЕ ДО ВІЙНИ МІЖ КИТАЄМ І РОСІЄЮ.

ТОКІО (Японія), 10. серпня. — В Японії думають, що нарешті між Китаєм і Росією прийде до розвязання конфлікту дорогою якогось компромісу з обох сторін. Розривови переговорів на стації Манчулі Японія не надає великого значіння, бо то були лише прелімінарні переговори підрядних агентів обох держав.

Таксамо тут певні, що ні Росія, ні Китай не приймуть жадного посередництва чужосторонніх держав, а тому вони власними силами будуть шукати шляхів до порозуміння, хоч це може забрати довший час.

ОБВИНУВАЧУЮТЬ АМЕРИКУ.

БОЛЬШЕВИКИ КАЖУТЬ, ЩО АМЕРИКА ХОТІЛА ЗАХОПИТИ СХІДНО-КИТАЙСЬКУ ЗАЛІЗНИЦЮ СОБІ.

МОСКВА (СССР), 10. серпня. — Тутешня большевицька преса містить повідомлення про „секретну ноту Вашінгтону до инших держав". Радянська телеграфічна агенція подає, що „завжди добре поінформований кореспондент газети „Балтимор Сон" добув відомости, що секретар стейту Стимсон розіслав до инших держав секретну ноту, в якій подав плян захоплення Східно-Китайської залізниці під міжнародню контролю.

Це, на думку большевицької преси, мало стати лише переходовим кроком до захоплення, при помочі капіталів, цієї залізниці в американські руки. Таксамо газети говорять, що Японія, Англія й Німеччина заявилися проти такої пропозиції Америки, бо вони не бажають зміцнення її впливів у Манджурії. Відповіди ще нема від Франції та Італії. На цій підставі большевицька преса кличе свої маси до боротьби проти чужинецького імперіялізму.

ШУКАЮТЬ ПРИРОДНИХ БАГАЦТВ.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАДУМУЮТЬ РОЗПОЧАТИ РОЗРОБЛЮВАТИ БАГАЦТВА СИБІРУ.

МОСКВА (СССР), 10. серпня. — За галасом китайсько-російського конфлікту не подавалося відомостей про те, що з Ніколаєвська над Амуром виїхала спеціяльна комісія для обслідування багацтв Східного Сибіру. Комісія на чолі з Томашевим має дослідити природні багацтва на Камчатці, на Сахаліні та в Приморському краю. Вона має дослідити ще невідомі райони цієї частини Сибіру та виробити плян експльоатації тамошніх природних багацтв.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОНФЕРЕНЦІЯ В ГАЗІ.

По десяти роках після підписання Версальського мира знову зіхалися на конференцію всі держави, учасниці світової бойні. Цю конференцію в політичних колах називають конференцією по ліквідації наслідків Світової Війни. Минає вже одинацять років, як останній стріл гармати на фронті европейської війни замовк, але страшним чадом війни ще й досі оповите все людство. Отруйні воєнні гази й досі просякають у всі закутини економічного, політичного й духового життя всього людства.

Ось тепер у Газі зіхалися знову бувші вороги й приятелі, щоби спільними силами нарешті знайти вихід із сучасного стану непевкости та частих кріз, що вибухають то в одній державі, то в другій. Головним питанням на цій конференції має бути плачення Німеччиною репарацій та остаточне звільнення її земель зпід антантської окупації. В основу конференції покладено плян спеціяльної комісії фінансових фаховців та економістів, що був вироблений під головуванням Американця Йонга й при активній участи американських делегатів. Тепер на газькій конференції Американці не беруть активної участи в її працях, а знаходяться там лише в ролі спостерегачів, хоч у дійсности Америка найбільше зацікавлена в реґулярних і певних репараційних сплатах Німеччини.

Річ у тому, що держави антанти мусять сплачувати Америці свої воєнні позички, з яких Америка не хоче зчеркнути найменшої суми. Фінансовий плян Йонґа вироблений так, що все, що актанта одержить від Німеччини, повинна негайно виплатити Америці. Отож виходить так, що властиво розрахунки будуть провадитися між Німеччиною та Америкою, лише при помочі антантських аґентів. Пляном Йонґа репараційні сплати Німеччини зведені до такого мінімума, що поза ними ні Франції, ні Анґлії нічого не лишається від того, що вони одержать від Німеччини; а инші держави ще мусять доплачувати з власних державних доходів, щоб віддавати свій воєнний борг Америці.

Анґлійський міністер фінансів, Сновден, домагається для Анґлії більшої частини грошей з німецьких репарацій, ніж передбачено по пляну Йонґа. На його думку це належиться Анґлії, бо вона понесла величезні страти у війні, боронючи спільні інтереси всіх держав; або Америка має зменшити свої претенсії до Анґлії та до инших держав й не старатися стягнути всі свої позички з процентами до останнього цента. Чи Америка на це піде, покаже недалека будуччина, а покищо конференція переживає крізу.

Я. ДУБ.

ПРОБЛЄМА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ.

(Ориґінальна допись до „Свободи" з Великої України).

Звичайно, якби большевицька влада не стягала примусово хліб по низьких цінах (що року стягає вона з України 30—35 міл. сотнарів, з яких половина вивозиться до Московщини), то селяне збільшилиб засівну площу під пшеницею та ячменем. Крім того тоді вони малиб можливість поліпшувати своє господарство. Ниніж взагалі сільське господарство знаходиться в занепаді. Так з пятьох міліонів селянських господарств лише половина мають такий сякий ремaнент, а половина, цебто коло 2.5 міліонів господарств не мають ні плугів, ні борон, ні коней. Бо не треба забувати, що тепер на Україні і скотарство не знаходиться на належній височині. От нпр. коней нині менше майже на 1 міліон супроти 1914 року. Отже не дивно, що 35% селян не в стані самі себе прохарчувати й примушені прикупати хліб. Тому большевицький уряд навіть звільнив їх від хліборобського податку, бо однаково вони позбавлені можливости його заплатити. Решта 15% незаможних селян платять дуже невеликий податок, тоді як середняки та заможніші примушені платити що року 50 міліонів долярів хліборобського податку. Взагалі за пролетарської диктатури витворились цілком неможливі обставини на селі; заможніші селяне та середняки не в стані поліпшити своє господарство, бо большевицький уряд примусово відбирає хліб по дешевим цінам та стягає ріжні податки.

Самі большевики-комуністи власне не знають, яким робом ліквідувати ці загальні злидні на селі та розвязати справу аграрного перенаселення. І ось вони кинулися до старого царського способу, а саме виробили проект переселити з України понад 1 міліон селян до Сибіру, на Далекий Схід та до Центральної Азії. Проте для переведення цього пляну в життя у них нема засобів, бо на кожду родину потрібно не менше тисячу долярів. Разом з тим, щоб побільшити збір збіжжя, большевицька влада вирішила відновити частину старих та організувати нові лятифундії, бо таким робом вона сподівається також зменшити свою залежність від селян.

Цілком зрозуміло, що селяне хлібороби ще більш невдоволені большевицькою політикою та пануванням, як робітники та службовці. Тому саме вони не дають большевикам хліба, а годують ним свою худобу, бо за мясо чи масло всеж можна одержати більше, як за збіжжя. Через це на Україні все більше зростає ворожнеча села до міста, яке з погляду селян під проводом большевиків стягає з них усі ресурси та викачує всі живі соки. Цей антибольшевицький рух на селі прибирає також **національний характер**, бо селянам доводиться мати стосунки, переважно з російсько-жидівськими агентами совітського державного апарату. І от поволі **в масах зростає переконання, що кращої будуччини під большевицьким пануванням не можна чекати, що треба шукати шляху до визволення, що лише за національної влади та в незалежній українській державі можна досягнути господарського добробуту.**

Цей національно-революційний рух прибирає все виразніші форми, особливо по містах. Пояснюється це тим, що там ще й тепер панує російська мова та культура, а українське міське населення наочно бачить, що влада на Україні находиться в руках чужинців, які провадять на Україні московську кольоніяльну політику. І справді большевики продовжують дальше стару царську економічну політику на Україні, лише з деякими змінами. Так за царя Росія стягала з України що року майже на 100 міліонів долярів більше податків, ніж витрачала, а большевицька влада стягає що року на 50—60 міліонів долярів більше. Царська влада визискувала Україну також через певну політику в зовнішному торзі, а саме дуже форсувала вивіз, який виносив 160—170 міліонів долярів, і скорочувала довіз до 50—70 міліонів долярів, отже на 100 міліонів менше. Цебто Україна довозила дуже мало машин та устаткування і давала можливість Росії покривати її пасиви у зовнішному торзі, який виносив що року 50 міліонів долярів. Те саме робить нині і большевицька Москва, бо вивіз з України виносить річно 60—70 міліонів долярів, а довіз всього 30—40 міліонів дол. Цебто Росія що року стягає з України коло 30 міліонів дол. Цей визиск на полі зовнішнього торгу зменшився лише тому, що нині як Україна так і Московщина тепер вивозять і довозять всього 30—40% супроти 1913/14 р.

У внутрішному торзі Москва так само продовжує визискувати Україну, як то було і до революції. Нпр. Московщина викачує по дуже дешевим цінам українські харчові продукти для харчування свого міського населення. Разом з тим, дбаючи про розвій своєї індустрії, Московщина вивозить з України вугіль, руди та чавун і крицю. Цим і пояснюється той факт, що на Україні не поширюється машинобудівельна та метальообробна промисловість, як також дуже пиняво розвивається українська металюрґія.

Одним словом, Москва найбільше дбає про індустріялізацію Московщини, тоді як питома вага української важкої та легкої індустрії все падає. Господарський розвиток Совітської України відбувається навіть значно гірше, як то було до війни, коли принаймні чужоземний капітал допомагав розбудові української промисловости. Українські робітники, службовні та селяне дуже обурюються такою господарською політикою Москви і домагаються всебічного розвитку українського народного господарства, бо ясно також їм, що без цього на Україні все зростатиме безробіття по містах (нині нараховується 400—500 тисяч безробітних) та побільшуватимуться загальні злидні на селі.

Саме в звязку з цим в компартії України народилася опозиційна ґрупа під проводом Шумського, яка почала була рішуче домагатися радикальної зміни господарської політики та посилення розвитку української культури й українізації, заявляючи, що на Україні повинна панувати українська мова та влада селян і робітників, а не російська мова та чужоземна влада, як воно в дійсности є тепер. Цей опозиційний рух почав був дуже поширюватися і перекинувся навіть до Галичини, де наробив чимало розголосу в компартії Західної України та викликав розлам у так званому „сельробі". Звичайно російські комуністи та їх прихвостні й аґенти зчинили великий галас і, обвинувачуючи українських комуністів в націоналізмі та зраді, повели гостру боротьбу проти шумскістів. Частина з них була виключена з партії та замкнена до вязниць, або вислана за межі совітської України, а декого було навіть розстріляно за те, що організували таємні друкарні й починали кликати українських селян та робітників до активної боротьби проти чужинецького панування. Цей факт виразно вказує, що навіть деякі комуністи непримиримо ставляться до сучасного панування Москви на Україні. Нині цей опозиційний рух трохи заник, але прибрав нові форми та поширюється все далі, бо має під собою здоровий ґрунт і користується співчуттям та підтримкою всіх суспільних верств українського населення.

Проте московські большевики не бажають змінити свою кольоніяльну політику на Україні, бо це, мовляв, дуже некорисно для Московщини. От нпр. вони виробили пятирічний плян господарський, на підставі якого протягом цього часу на фінансування націоналізованої промисловости передбачається витратити 4—5 міліярдів долярів, цебто около 900 міл. дол. річно. Звичайно це вправді за мало для країни, яка має 150 міліонів населення, а головне, що на Совітську Україну мають дати що року навіть менше 200 міліонів долярів. Далі Москва бажає витратити й ці невеликі інвестиції переважно на побільшення добування вугілля та руди (без них не може обійтися Московщина) та почасти на поширення продукції сталі та чавуну (вони дуже необхідні для московської машинобудівельної та метальообробної промисловости): Тому саме через 5 років господарська роля України в Совітському Союзі безперечно ще зменшиться, якщо за цей час сама пролетарська диктатура на Сході Европи не загине.

• • •

Царська Росія за передвоєнні останні 50 років (1864—1914) стягнула з України на 2.5 міліярда долярів податків більше ніж витратила на потреби української нації. Далі через певну політику у зовнішному торзі Україна також втратила не менше 2 міліярдів долярів. Таксамо ще більше (коло 2.5 міліярда долярів) витратила українська нація за цей час у внутрішному торзі, бо Московщина довозила на Україну промислові вироби по дорожчим цінам ніж закордонні, а вивозила з України харчові продукти по дешевим цінам. Нарешті царська Росія заборгувалось на 8—9 міліярдів по ріжних державах, щоб провадити свою імперіялістичну політику, з чого на долю України мабуть припаде коло 2 міліярдів цих довгів. Отже за 50 років українська нація понесла ріжних витрат на 9—10 міліярдів долярів. Якби цей капітал (він виносить більше половини всього національного майна Совітської України) вкласти в українську промисловість та хліборобство, то не булоб на Україні ні безробіття по містах, ні перенаселення по селах, бо хліборобство піднеслобся в двічі, а промисловість у тричі. Як бачимо, панування царської Росії на українських землях занадто дорого обійшлося нашій нації.

Проте хіба не це саме відбувається й тепер? Адже за останні роки (1923—1928) Совітська Україна дала Московщині на 250 міл. дол. податків більше, ніж одержала зі союзної скарбниці. Так само вона втратила в зовнішному торзі коло 150 міліонів дол., а у внутрішному не менше 200 міліонів дол. Отже лише за 5 років ці втрати виносять яких 600 міл. дол. Це саме буде робитися і протягом ближчих 5 років, якщо Україна не визволиться зпід московської залежности, бо Московщина стягне з України ще не менше 600—700 міл. дол. Цебто фактично Україна одержить на розвиток своєї промисловости не проєктовані 900—950 міл. дол., а всього 250 міл. дол. або лише по 50 міл. дол. річно, коли не менше. Як бачимо, будування соціялізму на Україні обходиться українській нації занадто дорого.

(Конець буде)

НОВІ ПРИПОВІДКИ.

З дурнем, фанатиком або з большевиком не спорися.

Большевика, як того дідька, хрести, а він кричить пусти.

Безбатченки не знають своєї батьківщини.

Большевикови хоч кілок на голові теши, не поможе.

Всяк за себе, тільки Ленін за всіх.

В. Кедровський.

1919 РІК

(42)

Ці заходи контр-революції дали реальні наслідки — було поставлено гетьмана. Що правда, нарід в масі своїй поставився відразу неґативно до гетьмана, але всетаки й серед селянства були досить численні верстви, які сподівалися, що гетьманський уряд приведе до якогось порядку, хоч самою природою своєю цей гетьманський уряд, що виріс з великопанських кол, мусів і державну політику провадити в напрямі бажання великої буржуазії. Нарід, в якому ще були живі гасла большевизму, який вже покуштував революції, але не встиг зробити якихсь певних своїх висновків, не міг помиритися з такою ґвалтовною зміною політики, а всі ті симпатії до большевизму, які, коли й не вмерли, то у всякому разі почали губити свою гостроту, дякуючи щиро-демократичній політиці Центральної Ради, знову почали оживати та знову набирати сили. Лише твердий німецький режім примушував їх мовчати до слушного часу. Гетьманський уряд цей момент ясно бачив і, маючи конечну потребу формувати армію, не міг оголосити загальний набір, боючись набрати до війська такі селянські елементи, з котрими й сам не міг би потім зарадити.

Тому гетьманом оголошується набір синів більш заможніх селян до так званих сердюцьких дивізій. Це не був набір, чи мобілізація в загальному розумінню, а це був, так би мовити, партійний набір для охорони великого панського та селянського власництва.

Щож взагалі до армії, то були лише утворені кадри її з повними штатами, але без козаків. Придивляючись до орґанізації цієї армії, треба сказати, що це творилася не народня армія, яка свідомо ставилася до того, за кого вона йде битися, але армія старого російського зразку без всяких прав, а з одними обовязками бити, кого накаже начальство.

Відповідно такому завданню був підібраний командний склад тієї кадрової армії. Всі більш менш значні посади були віддані людям фаховим, але у всякому разі не Українцям. Инакше бути й не могло. Будучи гетьманом України, гетьман боявся Українців, які ніколи не могли погодитися на ту великопанську політику, яку провадив гетьман і завжди ставалиб йому на перешкоді. Тому ці посади у великій більшости були обсаджені людьми безумовно російської орієнтації. В самому серці держави творилася сила, яка фактично мусіла стати першим ворогом тієї держави й головним чинником її гибелі. Плян був розрахований вірно. За допомогою Німців були створені певні кадри, в яких малося муштрувати рекрутів, щоби з них зробити цілком слухняне військо в руках керовників. Алеж сталося не так. Дякуючи повній розхитаности революцією державних апаратів і неналагодженню нових, до кадрів попало багато й українського елементу, який корився тільки зовні, чекаючи відповідного моменту. Не встояла й німецька сила. Почалося повстання, підняте Директорією й більщість цих кадрів перейшла до повстанців. Німці не встояли. У гетьмана не було сили й переможні війська Директорії ввійшли в Київ. З цього часу починається нова й зовсім відмінна від попередніх доба українського життя. І в цю добу таксамо яскраво помічається тісне сполучення психольоґії всього народу з психольоґією армії.

• •

Нарід, що по першомуж заклику Директорії пішов до повстання, що часто-густо на власну руку розпочинав боротьбу не тільки з гетьманськими карниками, але й з сильними німецькими військами, цей нарід у перемозі над гетьманом побачив свою власну перемогу і наслідками її хотів скористуватися сам, власними руками, не довіряючи нікому, навіть тим, хто перший раз організував та підняв повстання. Всі ті большевицькі ідеї, які попали в його голову, мусіли з першою перемогою розгорітися буйним полумям. Нарід бачив большевизм з кінцем 1917 року та в початках 1918 року. Він бачив лише першу форму його, але не самий зміст і тому ніяким, навіть найрадикальнішим законодавчим заходам Директорії та Трудового Конґресу він не надавав жадного значіння, сподіваючись швидкого приходу большевиків, які, на його погляд, мали йому дати все, що думка людська вигадати може.

В першу чергу цим і лише цим пояснюється той загальний нахил до большевизму у тієї кляси людей, що по своїй економічній природі мусіли бути найтяжчими ворогами большевиків. Тіж саме струни голосно ґоворили і в армії. Але з огляду на своєрідність організації української армії того часу та не нормально ріжноманітний склад її, самі психольоґічні тенденції в армії виявилися в дуже ріжноманітних формах. Селянство в своїй масі зразуж виявило дуже виразний настрій до большевиків, хоч і були серед нього елементи, які боялися й вороже ставилися до большевиків, але ці елементи були зтероризовані й придушені, тому вони не мали впливу на загальний настрій селянства. В армії-ж ці елементи мали досить значну силу, часто переважаючу елементи з большевицькими симпатіями.

Щоби докладніше зрозуміти психольоґічний настрій армії, треба докладно розглянути самий спосіб її організації в часи Директорії. Ця армія створилася в момент повстання проти гетьмана. Першими, хто проголосив повстання, були національно-свідомі Українці, які в гетьманстві бачили загибіль не лише економічну, але й політичну та загибіль самої ідеї української державности.

Ці кола громадянства ясно бачили, що ґрунт для повстання цілком готовий, що селянство остільки обурене політикою гетьманщини, що по першому заклику піде проти неї, але для цього треба було найпершеж зорганізувати свої сили, які моглиб стати центром повстанського руху. Ця орґанізація розпочинається, шириться і в певний момент оголошується повстання проти гетьмана. Селянство з великим захопленням йде на заклик, твориться армія, яка завдяки орґанізованости відразу-ж попадає до українських рук. Армія знову має зовні характер щиро національний. Але боротьба затягається, боротьба поширюється не лише проти гетьманців, але й проти Німців. Виникає необхідність творити велику армію, для чого оголошується мобілізацію й селянство знову охоче йде до війська.

Отжеж оскільки мобілізовані є діти села, остільки вони несли до армії з собою й ту ідеольоґію, ті думки, які в той час панували в селі. Оскільки село було обурене проти гетьмана, остільки мобілізовані охоче ставали до зброї проти нього, але оскільки село було большевицьким, остільки по большевицькому були настроені й маси мобілізованих. З огляду на це до часу, поки скінчилася боротьба з гетьманом, в руках Директорії була дійсно сильна армія, але по скінченню цієї війни маса змобілізованих вважала своє завдання скінченим.

Ідея української державности, розуміння власної користи для народа від такої державности було цілковито знесене політикою гетьманщини. Селянство в межах української держави часів гетьмана бачило тільки нагаї, реквізиції, грабунки, контрибуції і т. п. Сполучилися дві ідеї: ідея української державности та ідея гетьманства. Єдиний порятунок від повторення експериментів, подібних до гетьманщини, бачило селянство, а разом з ним і маса мобілізованих, в большевизмі. Відціля той потяг до большевизму, що охопив майже без винятку всю Україну. Відціля те небажання захищати свою державу, яке дуже яскраво виявилося ще до наступу большевиків в небажанню йти на захист Галичини від Поляків. Але поруч з цим елементом, як я вже згадав, в армії перебував в досить значній скількости елемент національно свідомий, який бачив, що потяг селянства до большевизму є тільки фатальний наслідок нерозуміння ним суті большевизму, нерозуміння того, що крім національного поневолення большевизм принесе з собою і комунізм, який остаточно зруйнує добробут селянина.

(Дальше буде).

Юрій Л—ий.

ГИМН ВОЛИНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

(На нуту „Ми йдем вперед").

Ми не раби, хоч ще „батьки" рабами!
Сини ми волі — новий дух у нас!
Живилися ми боротьбами
Ще у святий, невдачний час.

Ми не співаєм, як „батьки" співають
Ще досі в Луцьку вражім Ляхам:
„Нехай жиють! — так їх витають —
Народи вклоняться всі вам"...

Ми йдем цілком новими вже стежками,
Бо знаємо, що пісня ця стара,
Вона співається рабами,
А нам співати „Не пора"...

Нехай кричать — Волинь уже спокійна!
Що — вірні ми вже їхній вітчині!
Та ця їх радість безнадійна, —
Жиє в нас дух Галичини!

Ми, молодь вся, тримаємося дружно
І йдем вперед по матірніх взірцях;
За шаблею, за боєм тужно —
В нас пімста сяє на лицях!...

Ми ще „батькам" покажем світло волі!
Вони ще склоняться своїм синам,
Бо ми добудем край з неволі
І честь належиться нам!!!

І знов вільну побачим Україну
І знов обійме вольний брата брат
В просторій хаті аж від Клину
До рідних галицьких Карпат!

Луцьк, 24. червня 1929 р.

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА.

ПРОМОВА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕЛЕГАТКИ НА МІЖНАРОДНЬОМУ ЖІНОЧОМУ КОНГРЕСІ В БЕРЛІНІ.

Підчас світового конгресу союзів жіночої рівноправности в Берліні відбулося кілька величезних віч у салях берлінського парляменту. Публики було так багато, що саля засідань парляменту не могла її змістити й тому уряджено паралельні віча в інших салях. На цих вічах виступали з промовами ріжні визначні провідниці жіночого руху. Виступала тут з промовою також делегатка „Союзу Українок", п. Мілена Рудницька. Про враження, яке зробила її промова, „Дайтше Альгемайне Цайтунг" пише: „Бурхливе одобрення викликали виводи Українки, Мілени Рудницької, посолки до польского сойму"; а „Фоссіше Цтг." пише: „...публика величезним одобренням дякувала цій бесідниці".

Далі подаємо на основі офіціяльного справоздання конгресу зміст цієї промови п. Рудницької, яку вона виголосила на вечірніх зборах світових парляментаристок 18. червня.

„До цінних виводів моїх передбесідниць я дозволю собі, як парляментарна представниця українського народу в польськім соймі, додати кілька скромних думок про політичну працю жінки та про дотепершні висліди цієї праці.

„Спершу хочу пригадати, що висліди залежать від умов праці. А що торкається умов політичної праці, то треба ствердити, що існує велика й основна ріжниця між жінками, яка належить до державної нації, й тої, яка належить до народу, що не має власної національної держави.

„Бо коли в державній нації головне завдання жінки, як горожанки, лежить у скріплюванні свого культурного впливу в громадянському житті, то завдання жінки недержавної нації далеко складніше. Вона має не тільки вести ту саму боротьбу, як жінки державних націй, серед своєї власної суспільности, але мусить також боротися за права своєї нації, які рівночасно є також правами жінки. Жінка й весь жіночий рух народу, спиненого у свойому свобідному розвитку, переживає глибоку трагіку. Непридорне насильство над організмом живого народу жінка зі своїм материнським інстинктом відчуває далеко болючіше ніж мущина, бо вона знає, що тут іде мова про долю й будучність нації — її дітей.

„Візьмім для прикладу дуже важну ділянку публичного життя — шкільництво. Тоді, як у кожній державній нації жінка зі спокійною свідомістю може довірити дітей школі, бо там діти виховуються матірньою мовою в дусі свого народу, жінка недержавної нації мусить часто бачити, як її діти, наслідком науки в школі чужою мовою і вихованя в чужій культурі та традиції, відчужуються не лише від свого власного народу, але також і від власної матери. Цілком зрозуміло, що такі своєрідні життєві умовини знаходять відгомін не лише в душі окремої жінки, але особливо також у відповідальній ділиности парляментарних заступниць такого народу. Бо першим завданням представниці, що працює серед таких обставин, є оборона примітивних національних прав свого народу, які рівночасно в цьому випадку є правами жінки в найвищому розумінні слова — це значить правами матери до своєї дитини, щоби забезпечити її рідну мову і тим удержати для власного народу.

„Крім цього прикладу ще дальші з інших ділянок суспільного життя, щоби довести, що для політично діяльної жінки, яка належить до пригнобленого народу, національні права є ідентичні з жіночими правами.

„Я хотіла би ще зазначити, що кожна жінка, яка бере участь у політичній боротьбі недержавної нації за її основні національні права, рівночасно бере визначну участь також у забезпеченні загально-людських дібр. Бо цим способом вона дбає про те, щоби також її нарід виконав ту місію, яку йому призначено в розвитку людської культури.

„Я говорю тут не лише в імени і в обороні інтересів мого народу, народу, що не має можливости свобідного національного розвитку; я говорю тут як представниця найбільшої недержавної нації Европи й чуюся тому солідарною з усіма жінками та матерями, що знаходяться в тому самому становищі, як ми, українські жінки.

„А що я тепер перебуваю в Берліні й користаю з гостинности цього чудового міста, то я в першій мірі думаю про тяжке становище численних німецьких матерей, які живуть, як національні меншости, в чужих державах.

„Тому я апелюю іменем усіх цих нещасливих жінок до вас, сестри, до вас, товаришки, з ріжних парляментів світу, що як політичні діячки берете участь у творенні історії й співідповідаєте за неї, щоби ви, відповідно до гасла нашого всесвітнього союзу — „жінка, справедливість і свобода" — доложили зусиль, щоби це гасло нарешті стало дійсністю також для пригноблених та недержавних націй". — („Жіноча Доля").

Є. Замятін.

МУРИНИ

На острові на Буяні є річка. На цьому березі живуть наші — червоношкірі, а на протилежнім живуть — мурини.

Нині рано схопили в річці одного їх мурина. Ну, такий вам був смачний, такий смачний. Сама печеня.

Зварили ми собі гарненько юшку, вкмажили шніцлі — із цибулькою, муштардою, з огірочками зіли це! Наситилися ми, слава Богу.

Та лише лягли на хвилю спічнути, нараз крик, лемент! Прокляті мурини схопили нашого. Сюди-туди й вони вже його випатрошили тай роблять печеню на рожні.

Наші через потік кричать на них:

— Ах, ви людоїди! Ах ви муриниця! А це що знову, га?

— А що? — питаються.

— Чи це по — христіянськи, га? Жерете нашого червоношкирого! А не сором вам?

— А ви з нашого не зробили шніцлів, ні? Чиї це кости там, що?

— Алеж бо ви дурні! Таж ми їли вашого мурина, а ви їсьте нашого червоношкірого! Як можна щось такого? Пождіть но лише: вас там на тому світі чорти гарно присмажать!

А вони, мурини, вибалушили білі очи, сміються та лише напихаються.

Алеж бо це безсоромний народ: одним словом — мурини. І такі потвори, прошу вас, приходять на світ!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НОВИЙ ЕПИСКОП І МИТРОПОЛИТ.

Попався мені в руки свіжий орган „православної греко-католицької епархії в Америці — Голос Церкви", що виходить під редакцією священика Д. Микитяка. З нього я довідався, що орган нової епархії, яка має вже свого архієпископа й митрополита та редактора „Голосу Церкви", о. Д. Микитяка, але не відомо, чи має свої церкви та вірних. Про це ще мало сказано в цім органі нової церкви.

Сам епископ цієї „православної греко-католицької" церкви іменує себе: „Високопреосвященний - Високопреосвященнійший пан-отець Константин Курило з Божої милости і благословенням Всеукраїнського Собора всіх Церков апостольських а православних — епископ Філаделфійський, Архиепископ Американський і Канадійський, Митрополит усіх православних Українців на всіх іміграціях Нового Світа".

Отже з цього органу нової церкви я дізнався, що бувший греко-католицький священик і папський шамбелян о. Константин Курило вже став епископом і митрополитом. Ще всі ми памятаємо, яким вірним слугою Риму був о. Курилло й як він боронив завзято політику епископа К. Богачевського. Ще не так давно він всіма силами боровся проти всіх, хто, як йому здавалося, виступав проти Риму, але потім сталася якась невідома меше тай ширшому загалу подія, що папський шамбелян і ревний оборонець Риму та церковної політики епископа Богачевського став священиком Української Автокефальної Православної Церкви в Америці. Теж ще не забули ми, що о. К. Курилло якось раптово змушений був залишити православну церкву, на вірність якій він складав присягу.

Тепер довідуємося, що о. К. Курилло був посвячений в епископи митрополитом московської православної церкви, Кедровським, а вже в першому числі свого органу „Голос Церкви" епископ К. Курилло заявляє, що він ламає свою присягу московській церкві та оголошує свою незалежну православну греко-католицьку церкву.

Годі з послання зрозуміти, які причини привели епископа К. Курилла до зірвання з московською православною церквою, яка лише кілька тижнів тому висвятила його в чин епископа. Треба зрештою зазначити лише, що тут ми маємо до діла зі спробою внести розлам в релігійні маси української еміграції в Америці, яка, можна сподіватися, успіху не буде мати.

Християнин,
Філаделфія, Па.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Чи це по людськи?

Коли читати про життя і порядок по відділах У. Н. С. по деяких місцевостях то аж серце радується. То тут, то там видно вірцеву дисципліну і послух та вшанування свого статута та своїх власних ухвал. Найкраще це видно з похоронів членів У. Н. С. Збираються члени-товариші і товаришки та віддають останню прислугу покійному. А чи так у нас з Шикаго?

Може дехто подумає, що так, та я, на жаль, скажу, що ні. От недавно помер тут громадянин Антін Горох, член 106 відділу ім. св. Миколая, що лькоуеться при українській католицькій церкві при вул. Оклей. Покійник був живим діяльним членом того відділу, да й цілої громади, та завжди давав поміч при народній праці чи то трудом чи жертвенністю. І знали його за життя, а помер, то, на жаль, не було кому винести з хати. Урядники 106. відділу навіть не прийшли віддати бідну вдову з 4 діточками, а нема вже що і говорити про услугу, що після ухвали має бути 4 члени трупа винести. Ніхто не появився з відділу. Лише один член (щирий, що зрозумів річ) гр. М. Шаран прийшов добровільно.

Якби не Січовики Січи ім. К. Трильовського, то не було би кому і винести покійника. На встид відділови 106-му сусіди покійника Поляки не пішли до праці в той день, а служили свому сусідови.

Цих кілька стрічок не пишу, щоб кого зганьбити, а щоб не повторялося в нас таких похоронів. Урядники повинні більш звертати уваги на такі річи. На цеж і товариства істнують. А такі інціденти в нас в Шикаго часті — а це ані не по християнськи, ані не по товарицьки, ані не по людськи.

С. Мусійчук.

Тяжко.

— Певно тяжко було панові розлучитися з донькою, коли виходила заміж?

— З донькою от так собі як з донькою... Тяжче було з її посагом...

На іспитах.

Професор: Чи можна дати хорому нараз грам морфію?

Кандидат: Можна...

Професор (перериває): Чи ви здуріли?!

Кандидат (спокійно): ...але хорий помре...

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

Подебради, 3-го квітня 1929 р.

Вже минає десять років, як ми втратили державну самостійність. Ці десять років для нас не пройшли даром. Правда, ми не можемо хвалитися великими придбаннями на полі політичному; але зате зроблено дуже велику роботу культурну, яка підносить нас в очах всього культурного світу. На жаль, ця велика культурна робота не тільки провадиться без пляну, без взаємного порозуміння, а часто залишається навіть невідомою широким колам нашого громадянства. Настав час зробити підрахунок цій роботі і звернути на неї увагу культурних діячів всього світу. З цією метою засноване Пресове Бюро: „Українська Культура" ставить собі завданням:

а) збирати відомости про українські установи та їх працю,

б) вести евіденцію українських культурних сил;

в) збирати відомости про видавання нових книг, про лекції, доклади, курси, диспути і т. п.

г) збирати відомости про кольонії наших емігрантів в ріжних краях, про їх культурне життя;

д) випускати неперіодичні бюлетені для опублікування зібраних матеріялів. Ці бюлетені мають розсилатись органам преси нашої й чужої, а також окремим громадянським діячам ріжних країн.

е) збирати замітки про діяльність українських культурних установ, що зявляються на сторінках нашої й чужої преси.

Праця Бюра буде провадитись на ґрунті повної аполітичности і обмежиться відомостями з діяльности культурних установ, минаючи діяльність установ характеру політичного.

Всі українські культурні установи й окремих осіб просимо надсилати нам відомости про найменші події з українського культурного життя. Тільки за допомогою всього українського громадянства ми зможемо належним чином виконати взяту на себе роботу.

Пресове Бюро „Українська Культура".

Адреса: Prof. B. Martos, Hotel "Central", Podebrady, Č. S. R.

Німецький письменник Лесінг не любив зле вихованих людей. Раз сидів при столі біля знакомої жінки та запримітив, що якийсь юнак напроти сидить собі свобідно, підпершися на оба лікті. Лесінг сказав до нього через стіл:

— Пане, здається мені, що ви дуже товариський.

— Чомуж це? Чи ви знаєте мене ближче?

— Ні, — відповів Лесінг — але здогадуюся з вашої свободи при столі, що ви всюди почуваєтеся наче вдома.

— Як то, ви вегетаріянин? Таж ви є власником фабрики мясних консерв!

— Саме тому я вегетаріянин!

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

МІНЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18-го серпня, зараз по Сл. Божій, на гали церковній. Є важні справи до полагодження, тож обовязком кождого члена бути присутним на сім мітінґу. — О. Шабатура, предс.; Йосиф Ґреськів, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в пятницю, дня 16. серпня, в годині 7-ій вечером, в Клюбі Укр. Ситизенів, 29 Jackson St. Проситься членів на сей мітінґ явитися і вирівнати свої вкладки. Є важні справи до полагодження. — Н. Чолій, предс.; Гр. Скорбач, кас.; В. Мандзій, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, подає до відома всім своїм членам, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 18-го серпня, в год. 12.30, зараз по Сл. Божій, в Укр. Нар. Гали, 1944 W. Erie St. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. На мітінґу будеться принимати нових членів без вступного. Хто із членів приведе нового члена, отримає нагороду таку, яку У. Н. С. платить. — П. Хомин, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Вас. Великого, від. 364, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відкладається на другу неділю, то є на 18. серпня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Позаяк дневний порядок зборів буде иншого характеру, як також і відділові справи, тож проситься всіх членів на збори прибути. Рівночасно проситься всіх членкинь, щоб прибули на збори, бо для них зокрема є важні справи. — Бурко Мих., предс.; Толочкевич Петро, кас.; Сподар Іван, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 103, повідомляє усіх своїх членів і членкинь, що мітінґ відбудеться в суботу, 17. серпня, в год. 7-ій вечером, в гали парафіяльній. Неявившийся член підлягає карі, а довгуючі, коли не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендовані. — Теодор Танін, предс.; А. Гаталю, кас.; Ів. Березовець, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 97, повідомляє членів, що збори місячні відбудуться 18. серпня, в годині 2-гій пополудни, в гали церковній, під ч. 47 Ґовп Евеню. Проситься усіх членів явитись на збори. — В. Сметана, предс.; І. Домінський, кас.; М. Табачук, секр.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1930.

Календар У. Н. Союза, який розходиться у многих тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошувань поміж американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людий, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми пирступні, зваживши, що наклад буде виносити 20,000 примірників. Ціла сторона 34 кв. цалів, коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша і послідна сторона в части оголошень по $35.00. Хто хотів б. в своїм оголошенню помістити також і фотографію чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то поносить кошт виготовлення такої кліші з фотографії, то значить, що його оголошення буде о стільки дорозше коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотографії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить находитись в редакції по день 30. серпня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безуслівно не будуть друкуватися.

ФОТОГРАФІЇ БРАТСТВ І ТОВАРИСТВ. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які є при відділах У. Н. Союза (коли який кружок ,співацьке товариство і т. п. не есть при відділі У. Н. Союза, таких після ухвали не будеться поміщувати у календари), хотілиб, аби їх фотографії були поміщені в календари на 1930 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 30. серпня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотографією чек або моні-ордер, виписаний на імя „Свободи" на суму $10.00. Сі гроші ужиється на покриття коштів виготовлення з фотографії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотографії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

„SVOBODA"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за липень 1929 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	368.78	140.	47.80
2.	173.20	141.	24.17
3.	72.41	142.	107.08
4.	84.38	143.	24.74
5.	85.58	144.	46.92
6.	30.14	145.	45.36
7.	201.16	146.	120.37
8.	175.77	147.	371.88
9.	127.90	148.	12.46
10.	183.06	149.	37.95
11.	7.93	150.	19.21
12.	104.10	151.	88.60
13.	40.97	152.	73.84
14.	83.35	153	15.00
15.	29.29	154.	40.28
16.	40.02	155.	320.78
17.	27.63	156.	98.63
18.	110.74	157.	44.27
19.	10.62	158.	11.55
20.	158.43	159.	67.33
21.	75.29	160.	72.62
22.	88.82	161.	115.19
23.	44.17	162.	49.57
24.	117.09	163.	92.16
25.	41.89	164.	87.96
26.	28.39	165.	98.80
27.	37.39	166.	10.51
28.	150.13	167.	46.50
29.	150.15	168.	161.99
30.	70.08	169.	53.17
31	138.73	170.	175.11
32.	36.89	171.	42.62
33.	79.82	172.	28.97
34.	97.46	173.	26.18
35.	19.65	174.	24.52
36.	84.24	175.	113.18
37.	68.86	176.	52.32
38.	220.16	177.	66.40
39.	118.75	178.	32.76
40.	30.82	179.	161.35
41.	32.67	180.	5.96
42.	112.64	181.	128.34
43.	74.24	182.	133.25
44.	160.81	183.	100.69
45.	175.33	184	7.33
46.	39.66	185.	88.11
47.	33.55	186.	57.25
48.	49.69	187.	49.30
49.	17.54	188.	28.36
50.	39.81	189.	35.85
51.	48.65	190.	19.36
52.	40.06	191.	77.75
53.	56.35	192.	65.85
54.	17.25	193.	143.92
55.	49.91	194.	19.13
56.	107.60	195.	33.60
57.	101.59	196.	34.94
58.	95.81	197.	30.37
59.	140.63	198.	56.94
60.	17.86	199.	9.76
61.	52.74	200.	75.24
62.	59.04	201.	52.55
63.	238.59	202.	41.07
64.	66.08	203.	75.35
65.	268.11	204.	106.58
66.	98.45	205.	20.60
67.	130.11	206.	322.19
68.	34.75	207.	48.45
69.	84.66	208.	33.30
70.	246.76	209.	120.30
71.	11.62	210.	39.26
72.	51.59	211.	123.70
73.	88.17	212.	32.17
74.	51.64	213.	273.44
75.	103.53	214.	46.37
76.	247.26	215.	33.00
77.	79.41	216.	39.67
78.	138.23	217.	302.56
79.	3.51	218.	252.11
80.	32.54	219.	40.88
81.	122.73	220.	120.38
82.	55.98	221.	322.70
83.	86.99	222.	16.24
84.	26.69	223.	144.47
85.	110.76	224.	4.80
86.	184.30	225.	33.10
87.	97.06	226.	17.09
88.	6.05	227.	61.97
89.	12.32	228.	51.06
90.	218.92	229.	186.64
91.	221.43	230.	234.13
92.	14.88	231.	51.63
93.	48.65	232.	55.82
94.	190.78	233.	51.76
95.	60.23	234.	134.75
96.	165.59	235.	118.11
97.	72.93	236.	114.51
98.	117.72	237.	157.05
99.	153.04	238.	65.99
100.	78.12	239.	179.72
101.	50.51	240.	11.59
102.	325.34	241.	81.24
103.	98.51	242.	126.17
104.	184.50	243.	81.93
105.	152.71	244.	23.66
106.	204.43	245.	129.88
107.	52.36	246.	36.91
108.	94.20	247.	214.37
109.	96.33	248.	46.63
110.	27.34	249.	32.76
111.	43.27	250.	17.40
112.	179.02	251.	126.22
113.	77.83	252.	54.75
114.	54.41	253.	70.39
115.	21.06	254.	114.67
116.	64.77	255.	81.92
117.	74.89	256.	30.40
118.	68.81	257.	44.43
119.	31.26	258.	38.10
120.	137.84	259.	140.74
121.	91.34	261.	13.26
122.	44.36	262.	40.56
123.	129.73	263.	67.15
124.	92.79	264.	20.50
125.	18.68	265.	45.94
126.	77.08	266.	68.50
127.	101.36	267.	45.17
128.	55.23	268.	70.05
129.	31.56	269.	37.37
130.	204.70	270.	134.83
131.	30.18	271.	46.79
132.	122.42	272.	7.13
133.	152.71	273.	105.70
134.	59.48	274.	134.70
135.	116.92	275.	83.06
136.	145.00	276.	368.39
137.	153.54	277.	68.61
138.	47.52	278.	47.49
139.	69.52	279.	6.24

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
280.	99.65	337.	14.19
281.	26.72	338.	210.02
282.	172.39	339.	76.18
283.	94.18	340.	20.18
284.	22.25	341.	76.74
285.	36.70	342.	182.36
286.	66.92	343.	26.27
287.	10.18	344.	51.33
288.	156.00	345.	121.24
289.	31.90	346.	24.82
290.	54.11	347.	42.95
291.	26.76	348.	12.52
292.	249.35	349.	74.60
293.	39.41	350.	70.51
294.	48.65	351.	38.54
295.	183.16	352.	53.30
296.	197.87	353.	19.78
297.	13.91	354.	29.12
298.	52.96	355.	40.20
299.	68.34	356.	26.49
300.	236.35	357.	31.82
301.	86.76	358.	52.44
302.	7.67	359.	34.92
303.	58.25	360.	60.63
304.	55.17	361.	297.29
305.	75.45	362.	24.56
306.	22.26	363.	124.69
307.	29.82	364.	221.85
308.	104.00	365.	94.51
309.	55.02	366.	13.07
310.	40.11	367.	236.62
311.	18.15	368.	19.77
314.	12.05	369.	131.65
315.	31.63	370.	184.03
316.	202.62	371.	106.74
317.	90.49	372.	18.36
318.	112.98	373.	23.08
319.	27.64	374.	17.93
320.	84.66	375.	36.71
321.	119.02	376.	12.30
322.	39.44	377.	10.31
323.	47.07	378.	12.34
324.	114.84	379.	48.69
325.	60.16	380.	17.20
326.	143.77	381.	30.70
327.	33.99	382.	17.67
328.	17.84	383.	60.74
329.	16.33	384.	90.64
330.	71.71	385.	179.88
331.	38.98	388.	184.37
332.	64.78	392.	16.08
333.	97.27	393.	23.82
334.	160.30	396.	81.31
335.	45.41	400.	67.61
336.	164.93	401.	26.91

З місячних вкладок старих родів обезп. $32,574.75

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
7.	1.34	195.	6.89
10.	3.38	204.	8.00
16.	2.31	206.	18.94
25.	12.30	211.	8.31
26.	10.96	213.	3.56
28.	96	217.	19.57
29.	3.25	218.	3.19
31.	9.44	221.	7.60
34.	4.76	223.	3.54
37.	2.09	229.	3.68
38.	11.58	235.	2.67
42.	3.53	237.	5.27
44.	4.67	239.	29.07
56.	4.52	242.	6.94
58.	4.47	243.	2.19
59.	15.29	245.	8.66
64.	5.12	246.	1.29
65.	13.91	247.	11.64
67.	2.68	248.	2.04
70.	2.45	252.	1.34
74.	3.23	253.	1.79
75.	1.96	266.	10.29
78.	8.11	267.	4.77
83.	9.01	271.	3.86
84.	2.41	276.	6.57
85.	4.17	278.	1.35
87.	11.68	281.	16.28
91.	2.77	284.	3.47
92.	2.52	292.	2.54
94.	20.90	295.	15.33
97.	17.17	301.	10.96
100.	4.15	308.	2.16
102.	12.53	309.	6.77
106.	3.18	322.	2.04
110.	8.38	323.	4.39
112.	6.84	324.	2.41
113.	2.45	326.	13.23
117.	1.60	327.	3.22
122.	2.02	332.	2.45
130.	16.19	333.	2.45
131.	6.44	334.	1.35
133.	4.97	336.	10.96
137.	10.92	338.	7.38
138.	4.46	344.	4.48
142.	2.67	345.	3.19
143.	2.57	346.	2.51
144.	13.97	349.	3.25
147.	19.82	350.	1.70
151.	2.37	351.	1.71
155.	3.23	357.	16.11
160.	35.66	361.	31.26
163.	6.33	363.	21.57
167.	6.88	366.	4.73
168.	2.67	367.	3.56
170.	3.55	371.	5.27
177.	13.25	372.	22.47
179.	2.67	382.	4.71
181.	2.68	383.	3.66
183.	8.28	385.	7.95
185.	1.66	388.	5.19

З місячних вкладок нових родів обезп.	$849.06
Разом від членів	$33,423.81
Процент з банків	5,829.35
Процент від морґечів	8,431.10
Процент від бондів	8,257.50
Сплати морґечів	101,913.80
Сплата довгу на реальности У. Н. С.	30,241.89
Сирітські части по бл. п.:	
І. Петшиковський, в. 210	425.00
Ядв. Кропивницька, в. 62	400.00
Гел. Балігродська, в. 166	200.00
Разом	$184,122.45

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

І. Петшиковський, в. 210	1,000.00
Параска Шульган, в. 150	500.00
Лев Біленький, в. 2	1,000.00
Василь Судійко, в. 351	1,000.00
Семен Олексин, в. 217	750.00
Василь Мицьо, в. 87	1,000.00
Василь Шегда, в. 163	750.00
Андрій Бебен, в. 31	1,000.00
Я. Кропивницька, в. 62	1,000.00
Г. Балігродська, в. 166	500.00
Григорій Колтун, в. 51	1,000.00

Запомоги з фонду запомогового:

Ст. Шиманський, в. 2	50.00
Василь Зазуля, в. 28	50.00
Розалія Козопас, в. 34	25.00
Василь Василевич, в. 65	50.00
Василь Кабан, в. 77	50.00
Антін Бек, в. 107	75.00
Розалія Жук, в. 134	50.00
Пайза Бованко, в. 186	50.00
Іван Михальчук, в. 195	50.00
Павло Сулик, в. 205	50.00
Гр. Матківський, в. 237	50.00
Юрій Нищук, в. 253	75.00
Гаська Кубарич, в. 316	50.00
Теодор Конів, в. 321	100.00
Михайло Гриндей, в. 324	75.00
Петро Гричаник, в. 370	50.00
Мих. Садовський, в. 385	50.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Макар Кузьма, в. 87	122.60
Фр. Гатальський, в. 51	381.00
Дм. Войтович, в. 147	116.50
Марія Сидор, від. 104	140.07
Василь Хомик, в. 38	250.00
Ст. Бояновський, в. 217	100.00

Виплати з фонду народного:

Рідна Школа, інваліди, музей, Просвіта, Акад. Наук і т. п. згідно із ухвалою конвенції	3,000.00
Стефан Козелко, в. 292	100.00
Свобода за Діт. Магазин	327.83

Виплати з фонду адміністраційного:

Обнижено вартість реальности старих розвалених будинків згідно з ухвалою конвенції	30,241.89
Свобода за орґан	4,014.30
Платня гол. уряду	560.00
Кошти гол. контр. ком.	256.00
Направи хідника	80.00
Кошти подорожі голов. предсідателів	82.70
Голов. лікар за квартал	37.50
Рент за банкову скритку	30.00
Видатки канцелярійні, почта, телефон і т. п.	53.84
Інвестиція готівки в морґечах	35,000.00
Разом	$85,344.23

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. червня 1929 остала	$504,722.67
Прихід за липень	184,122.45
Разом	$688,845.12
Розхід за липень	85,344.23
Готівка з кінцем міс. липня 1929 остає	$603,500.89

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$603,500.89
Морґечі	917,946.20
Бонди	459,990.80
Реальність	125,000.00
Разом	$2,106,437.89

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,522.235.39
„ резервовий	308,817.04
„ запомоговий	65,520.60
„ адміністрац.	12,902.16
„ народний	7,845.99
„ конвенційний	2,683.10
„ сирітський	186,433.61
Разом	$2,106,437.89

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за липень 1929 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	30.75	42.	9.90
2.	22.50	43.	4.50
3.	12.60	44.	25.20
4.	2.70	45.	12.37
5.	6.53	46.	1.13
6.	2.50	47.	2.25
7.	24.10	48.	3.40
8.	17.10	50.	7.45
9.	22.70	51.	1.13
10.	5.20	52.	75
12.	2.50	53.	6.98
13.	6.10	54.	3.60
14.	1.60	55.	7.20
15.	3.60	56.	24.15
16.	11.55	57.	9.25
17.	4.50	58.	13.50
18.	9.45	59.	14.90
20.	7.20	60.	1.58
21.	9.00	61.	5.63
22.	17.10	62.	5.85
23.	2.95	63.	25.65
24.	16.90	64.	6.30
25.	1.60	65.	36.25
26.	3.60	66.	4.05
27.	2.05	67.	15.98
28.	24.55	68.	2.25
29.	21.40	69.	5.40
30.	8.55	70.	25.20
31.	16.20	72.	9.00
33.	4.05	73.	8.10
34.	22.50	74.	1.60
35.	2.48	75.	19.15
36.	25	76.	31.72
38.	20.95	77.	8.32
39.	9.00	78.	3.85
40.	4.75	80.	4.30
41.	1.15	81.	8.35

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
82.	7.90	236.	5.20
83.	15.08	237.	46.50
85.	14.85	238.	2.95
86.	8.55	239.	28.80
87.	16.65	241.	9.75
88.	90	242.	14.40
89.	3.60	243.	17.90
90.	29.70	244.	4.00
91.	23.85	245.	18.00
93.	3.60	246.	4.73
94.	14.40	247.	29.55
95.	7.00	248.	4.80
96.	20.05	250.	1.35
97.	15.30	251.	12.15
98.	7.45	252.	7.65
99.	20.95	253.	4.95
100.	7.00	254.	3.60
102.	39.38	255.	4.05
103.	6.52	257.	3.15
104.	19.80	258.	4.75
105.	11.50	259.	17.55
106.	6.10	261.	2.05
107.	8.85	262.	6.75
108.	8.78	263.	6.80
109.	13.73	264.	3.07
110.	65	265.	2.25
112.	18.25	266.	4.95
113.	7.43	267.	3.85
114.	8.80	268.	2.80
115.	25	269.	3.38
116.	11.50	270.	18.45
117.	1.60	271.	3.15
118.	3.40	273.	13.63
120.	18.45	274.	10.80
121.	13.95	275.	7.20
123.	11.05	276.	59.40
124.	13.30	277.	2.48
126.	2.70	278.	9.50
127.	12.85	281.	2.25
128.	7.70	282.	28.15
129.	2.25	283.	6.75
130.	11.70	284.	2.25
131.	8.65	285.	4.50
132.	17.80	286.	3.60
133.	7.20	288.	26.50
135.	6.30	289.	5.62
136.	20.93	290.	4.75
137.	26.10	292.	21.60
139.	4.75	293.	1.35
140.	5.25	294.	4.95
141.	90	295.	23.85
142.	11.25	296.	14.40
144.	2.75	297.	3.45
145.	2.95	298.	6.75
146.	11.70	299.	3.60
147.	54.45	300.	16.20
148.	4.50	301.	11.70
149.	7.43	302.	75
150.	1.65	303.	1.80
151.	7.00	305.	6.10
152.	3.85	306.	50
153.	1.13	307.	3.45
155.	49.95	308.	17.10
156.	12.40	309	4.05
157.	1.35	310.	5.85
158.	1.15	314.	1.60
159.	10.58	316.	22.95
160.	10.60	317.	12.60
161.	11.55	318.	12.15
162	6.55	320.	9.23
163.	9.14	321.	18.00
164.	10.80	322.	2.70
165.	2.95	323.	9.00
166.	2.25	324.	9.90
167.	4.28	326.	15.75
168.	23.05	327.	4.25
169.	75	328.	2.70
170.	13.05	330.	3.45
171.	25	331.	7.90
172.	1.60	332.	9.00
173.	6.08	333.	12.35
174.	3.15	334.	12.25
175.	9.90	335.	4.75
176.	4.50	336.	21.25
177.	7.65	337.	1.15
179.	23.85	338.	29.05
181.	14.00	339.	12.83
182.	11.05	340.	3.15
183.	4.50	341.	11.03
185.	7.00	342.	26.55
187.	90	343.	3.40
188.	4.95	344.	5.90
189.	2.70	345.	14.65
191.	6.98	346.	5.20
192.	6.75	347.	5.65
193.	7.90	349.	8.10
196.	2.70	350.	2.03
197.	90	351.	5.85
198.	4.30	352.	6.75
200.	11.95	355.	4.05
201.	6.10	356.	1.15
203.	6.30	357.	3.85
204.	12.85	358.	4.05
205.	4.75	359.	4.50
206.	47.48	360.	10.80
207.	6.53	361.	26.10
208.	1.80	362.	9.00
209.	11.95	363.	19.58
210.	4.75	364.	20.57
211.	7.70	365.	13.75
212.	2.55	366.	4.50
213.	25.20	367.	16.75
214.	11.70	368.	1.60
217.	35.58	369.	23.85
218.	37.80	370.	8.55
219.	4.50	371.	13.95
220.	17.33	372.	50
221.	19.35	374.	5.18
223.	25.45	377.	50
224.	1.35	378.	2.03
226.	2.70	379.	5.63
227.	4.30	380.	4.50
228.	4.75	381.	3.10
229.	15.30	383.	10.15
230.	35.10	384.	14.20
231.	7.88	385.	22.28
232.	5.65	388.	14.63
233.	68	396.	12.60
234.	28.55	400.	12.60
235.	6.75	401.	3.83

З місячних вкладок	$3,428.41
Процент від морґечів	450.00
Процент від бондів	272.50
Процент з банків	671.34
Разом	$4,822.25

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.

Михайлі Баран, в. 38	346.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	232.00
Свобода за Діт. Магазин	655.67
Видатки канцелярійні	12.34
Разом	$1,246.01

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. червня 1929 остала	$85,822.30
Прихід за липень	4,822.25
Разом	$90,644.55
Розхід за липень	1,246.01
Готівка з кінцем міс. липня 1929 остає	$89,398.54

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$89,398.54
Морґечі	40,100.00
Бонди	36,623.00
Разом	$166,121.54

Стан довжний:

Фонд посмертний	$126,731.08
„ адміністрац.	39,390.46
Разом	$166,121.54

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ВАНДЕРҐРИФТ, ПА.

Жертва на інвалідів.

Громадянин Ф. Іваночко зібрав на Зелених Святах 12 долярів і 50 центів на українських інвалідів, які вислав до краю через Обеднання. Гроші ці пожертвували такі громадяне: Я. Жуковський $2; Ф. Іваночко, О. Ґула, Ф. Ґловацький, І. Шумак, Т. Русицький, І. Серебій, Д. Лібрик, А. Блавуцяк, П. Чайковський, І. Заваніцький по $1; О. Лібрик 50 центів.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

Збірка на Революційний Фонд.

На хрестинах у родини Гаврила та Катерини Сушко гості, на заклик гром. Н. Задерецького, зібрали на Революційний Фонд $10.50. Жертви зложили: М. Гумницький, М. Кліщинський, М. Когут, Г. Сушко, Н. Сенчишин, Н. Задерецький, В. Корда і Т. Кальмук по $1; І. Демкович, М. Гавриляк, Г. Степаник і Й. Бовт по 50 центів; М. Клембинська та П. Іваночко по 25 центів. Гроші вислані до УВО через Обеднання.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ЦИГАНСЬКА КУЛЬТУРА.

Культурний чоловік ніколи не буде насміхатися з другого народа і з його почувань. Власне на цьому й полягає культура, що людина шанує другу людину нарівні з собою. Але де кум, а де коровай. Де культура, а де Румуни.

Про відносини в Румунії довідуємося між иншим з інтерпеляції, яку вніс в румунськім парляменті український посол Андріящук дня 20 червня ц. р. Ось зміст інтерпеляції:

„Запитую пана міністра просвіти, чи йому відомо, що проф. університету Міґайлиску на університеті в Чернівцях при нагоді підписання карнетів та іспитів дозволяє собі нарушувати національні почуття студентів української народности?

„При читанню імен кождого студента звертається проф. Міґайлиску з докорами, чому досьогодня не змінив дотичний студент свого українського імени на румунське, бо по думці цього професора наспів час, коли то ідея існування українського народу на Буковині мусить зникнути, котрий то нарід „видуманий" „беамтерами" Габсбурґів.

„Отцей професор хемії робить усякі неприличні закиди кожному студентові, що він є „большевиком зза Прута" і посилає на Україну з прадідної землі, говорячи, що добре було би, якби держава вже раз збулася Українців з Буковини і т. д.

„Досить цікаво знати, як професор, хоч і румунської народности, виявляє свою наукову діяльність, і що за звязь може мати наука хемії з нападом на український нарід.

„Запитую пана міністра просвіти, що задумує зарядити проти цього професора, котрий як державний урядник не сміє переступати границі закону, який то забезпечує, як також і конституція, всім горожанам без ріжниці народности і віроісповідання всі права.

„Звертаю увагу пана міністра на це поступовання проф. Міґайлиску і прошу сейчас зарядити слідство проти нього, як також його остро покарати".

Ось так навчає професор — хемії.

Вища культура зразу вилазить. Нема то аристократів, як цигани.

Сусід прийшов до сусіда і просить, щоби йому позичив коня.

— Не маю тепер коня вдома — оправдується господар, та наче на злість у цюж мить кінь у стайні заіржав.

— А то ви, куме, брешете! Кажете, що коня не маєте вдома, а кінь іржить!

— Як видно, то ви більше вірите худобині ніж мені! — каже обурений господар.

Вилізло шило з мішка.

Один молодий чоловік крізь сон кликав: Мейрі! Мейрі!

В цю мить жінка схопила чоловіка за руку, збудила його та кричить:

— Кажи зараз, що це за „Мейрі"!

Чоловік опамятався й каже:

— Нічого, це кобила, на яку я ставлю на перегонах.

На другий день задоволений чоловік виїхав у бизнесових справах на провінцію. Як вернув із подорожі, спитав жінку, що чувати нового.

— Нічого надзвичайного! — каже нібито спокійно жінка. — Ага, я булаб забула! Телефонувала твоя кобила „Мейрі"!

—o—

А.: Уявіть собі, приятелю, я хотів собі від Скупського позичити сімдесять долярів, а той негідний не позичив мені й утік!

Б. (втікає): Я також негідяй — я також негідний!

ВЖЕ МОЖЕТЕ ОДЕРЖАТИ НОВИЙ КАТАЛЬОҐ КНИЖОК КНИГАРНІ СВОБОДИ РІЖНОГО ЗМІСТУ. ВИСИЛАЄТЬСЯ ЙОГО ЗА НАДІСЛАННЕМ 2-ЦЕНТОВОЇ МАРКИ НА ОПЛАТУ ПЕРЕСИЛКИ. „SVOBODA"